

JAARBERICHT 12/13

LANDELIJK OVERLEG
CONSUMENTENBELANGEN
OPENBAAR VERVOER

COLOFON

Uitgave

Landelijk Overleg Consumentenbelangen
Openbaar Vervoer, Locov

Koningskade 4, 2596 AA Den Haag
Postbus 20906, 2500 EX Den Haag

T 070 456 9556

F 070 456 9393

E info@locov.nl

W www.locov.nl

Redactie:

Secretariaat Locov

Ontwerp:

hAAi, Rotterdam

Drukwerk:

van Deventer, 's Gravenzande

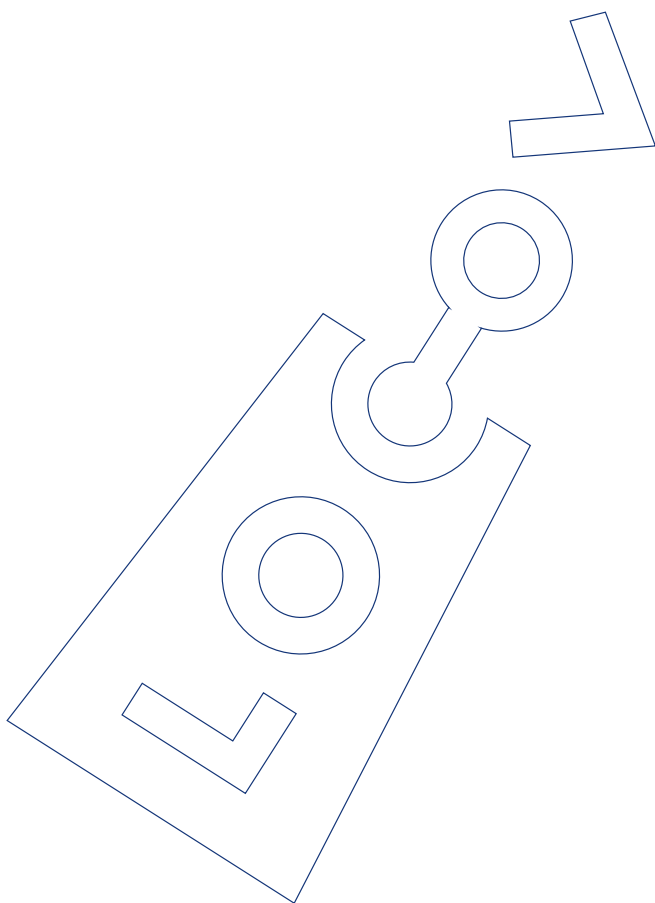
VOORWOORD

2013 is een belangrijk jaar voor de spoorsector. De stappen en besluiten die de komende periode worden genomen, zijn bepalend voor de spoorbranche voor komende 15 jaar.

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu stelt dit jaar, in samenwerking met alle betrokkenen op spoorgebied, een Lange Termijn Spooragenda op. De agenda is de visie van het ministerie op de ontwikkelingen op het spoor en ambities en doelen die het ministerie daarbij heeft. Deze agenda bevat een verbeteraanpak van ProRail en NS welke moet leiden tot een beter en robuuster spoorproduct. Verder herijkt het ministerie alle bestaande plannen en projecten tegen de achtergrond van de ambities en de doelen van de agenda. En ook werkt het ministerie een sturingsarrangement uit om op deze doelen en ambities te kunnen sturen. Belangrijke instrumenten hiervoor zijn de nieuwe vervoerconcessie en de beheerconcessie die in 2015 moeten ingaan. Het ministerie wil vanaf 2016 het nieuwe veiligheidssysteem ERTMS stapsgewijs invoeren. De railmap ERTMS, het plan hiervoor, is ook onderdeel van de spooragenda en wordt dit jaar nader uitgewerkt.

Het ministerie, de spoorbranche en natuurlijk ook de consumentenorganisaties in het Locov werken gezamenlijk hard aan de uitwerking van de spooragenda, de beide concessies en de railmap ERTMS. Dit jaar moeten deze allen gereed komen voor politieke besluitvorming. Deze onderwerpen domineren dan ook de agenda van het Locov voor dit jaar. De inzet is een beter spoorproduct in de toekomst. Ik vertrouw erop dat we dat met zijn allen voor elkaar gaan krijgen.

Pauline Krikke,
Voorzitter Locov

BELANGRIJKSTE THEMA'S 2012

Dienstregeling 2012 en 2013

In de nieuwe dienstregeling voor 2013 zijn de Hanzelijn en vijf nieuwe stations in gebruik genomen. De inpassing in de dienstregeling van deze nieuwe verbindingen is niet eenvoudig geweest. Vele aanpassingen, waaronder verschuivingen in de patroontijden, zijn noodzakelijk gebleken. NS Reizigers en de consumentenorganisaties hebben vaker dan in voorgaande jaren overleg gevoerd over deze dienstregeling. Temeer omdat laat in het jaar, vanwege aangescherpte veiligheidseisen als reactie op het treinongeval van 21 april, extra aanpassingen noodzakelijk bleken. De consumentenorganisaties hebben in 2012 vijf adviezen uitgebracht over de dienstregeling van 2012 en 2013. Drie van de adviezen waren bedoeld voor wijzigingen in de vigerende dienstregeling. De consumentenorganisaties houden zorgen over de lagere treinfrequenties in de late avonduren. De consumentenorganisaties zien meer in rijden met aangepast materieel tijdens deze uren.

Implementatie van de OV-Chipkaart bij NS

NS voert de OV-Chipkaart gefaseerd in. Dit geldt voor zowel de technische aspecten als de beschikbare reisproducten, zoals abonnementen. NS, de consumentenorganisaties en het ministerie van Infrastructuur en Milieu komen vrijwel maandelijks bijeen om de voortgang van de migratie naar de OV-Chipkaart te bespreken. De consumentenorganisaties volgen de implementatie positief kritisch en voorzien NS bij iedere stap van adviezen. Zij houden ook de vinger aan de pols bij de reiziger en geven problemen door aan NS. Dit stelt NS in staat om verbeteringen door te voeren. NS heeft de consumentenorganisaties in 2012 formeel advies gevraagd over afschaffing van een aantal papieren vervoerbewijzen en de introductie van een aantal nieuwe producten voor de OV-Chipkaart. De consumentenorganisaties hebben gepleit voor handhaving van een aantal papieren vervoerbewijzen naast het papieren voltarief kaartje. Volgens de consumentenorganisaties blijven er categorieën reizigers, zoals incidentele en internationale reizigers en mensen met een beperking, die met een papieren kaartje beter en eenvoudiger bediend kunnen worden. NS denkt deze groepen goed te kunnen bedienen door gerichte communicatie en toegespitste producten.

Programma winterweer op het spoor

Voor het derde jaar op rij hebben winterse omstandigheden in Nederland gezorgd voor vertraging en uitval van delen van het spoorstelsel. Eerdere maatregelen, genomen vanwege de winterweer problematiek in 2010 en 2011, hebben niet tot voldoende resultaat geleid. De minister van Infrastructuur en Milieu en de spoorsector hebben de handen ineen geslagen en een meerjaren aanpak opgesteld om tot betere prestaties op het spoor te komen. Het 'Programma winterweer op het spoor' bestaat uit korte termijn maatregelen en een verbeteraanpak voor de langere termijn.

Op de korte termijn heeft NS ingezet op het rijden van een aangepaste dienstregeling bij verwachte lage temperaturen en sneeuw. Hiermee wil NS bij winterweer stapeling van problemen voorkomen en het spoorstelsel beheersbaar houden. ProRail heeft de wissels in de kerninfrastructuur aangepakt. Op de langere termijn wordt het samenspel van infrastructuur, materieel, personeel, het logistieke plan en de be- en bijsturing geoptimaliseerd. De invulling hiervan vindt mede plaats in het kader van de Lange Termijn Spooragenda.

De consumentenorganisaties zijn betrokken geweest bij een aantal delen van het programma, waaronder de condities waaronder NS de aangepaste dienstregeling rijdt. Zij houden wel bedenkingen bij de inzet van de aangepaste dienstregeling, omdat het kan leiden tot overvolle treinen en lange wachttijden.

Rapport tijdelijke parlementaire commissie Innovatie en onderhoud spoor en de Lange Termijn Spooragenda

De Tijdelijke commissie onderhoud en innovatie spoor heeft op donderdag 16 februari 2012 het rapport van haar onderzoek naar de besteding van de spoorbudgetten en de aanpak van onderhoud en innovatie op het spoor

gepresenteerd. De commissie heeft o.a. geconcludeerd dat bij beleidskeuzes te weinig rekening wordt gehouden met de lange termijn en doet in haar rapport een aantal aanbevelingen.

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft een groot deel van de aanbevelingen van de commissie overgenomen. Om de lange termijn bij beleidskeuzes beter te borgen stelt het ministerie een Lange Termijn Spooragenda (LTSA) op. Met de spooragenda wil het ministerie de visie, ambities en doelen voor het spoor tot en met 2028 uiteenzetten en uitwerken. Dit om de kwaliteit van het spoorproduct te verbeteren voor de reizigers. Het ministerie heeft in de zomer van 2012 twee keer met de consumentenorganisaties van gedachten gewisseld over deze spooragenda. In oktober is een eerste uitwerking van de LTSA aan de Tweede Kamer voorgelegd. De Tweede Kamer heeft haar akkoord op deze uitwerking gegeven. In 2013 volgt een nadere invulling van de agenda, waaronder ook een herijking van alle geplande spoorprogramma's en projecten.

Vervoerconcessie personenvervoer hoofdrailnet per 2015

De Tweede Kamer heeft in december van 2012 haar akkoord gegeven aan het beleidsvoornemen en het programma van eisen tot onderhandse gunning van de vervoerconcessie voor het personenvervoer op het hoofdrailnet van 2015 tot 2025 aan NS. Aan de goedkeuring ging wel een eerder overleg met de Kamer en een nadere analyse naar het FMN-plan m.b.t. de decentralisatie van spoordiensten vooraf. Met name het voornemen om een aantal stoptreindiensten te decentraliseren maakte veel discussie los. De consumentenorganisaties in het Locov missen de voordelen van grootschalige decentralisatie voor de reiziger. Zij hebben in hun advies een aantal voorwaarden gesteld. Zo zou de decentralisatie van stoptreindiensten aanwijsbaar voordelen voor de reizigers moeten bieden en de 'single check-in en check-out' in de treinketen bij de OV-Chipkaart geregeld zijn. De consumentenorganisaties en het ministerie hebben in 2012 gesproken over de nadere invulling van de concessie.

Beheerconcessie spoor per 2015

De minister van Infrastructuur en Milieu is in 2012 gestart met een proces dat moet leiden tot een nieuwe beheerconcessie voor de hoofdspoorweginfrastructuur. Het ministerie heeft de consumentenorganisaties in het eerste kwartaal van 2012 in de gelegenheid gesteld hun ideeën en wensen met betrekking tot de beheerconcessie te leveren. Aan de hand van de inbreng van de consumentenorganisaties en de opbrengst van een bredere consultatie onder alle betrokken stakeholders heeft het ministerie in 2012 een concept beleidsvoornemen opgesteld. Het is niet gelukt om dit voornemen in 2012 aan te bieden aan de Tweede kamer.

Hogesnelheidsvervoer en internationaal personenvervoer per spoor

Op het gebied van Hogesnelheidsvervoer en internationaal vervoer is noemenswaardig dat de dienstregeling Amsterdam – Brussel v.v. met de AnsaldoBreda V250-hogesnelheidstreinen per 9 december 2012 van start is gegaan.

De consumentenorganisaties hebben voor en na de start aandacht gevraagd voor een opvolger voor de Intercity Amsterdam – Brussel, oftewel de Beneluxtrein. Volgens de consumentenorganisaties is en blijft een IC-verbinding nodig als alternatief voor de Fyra, vanwege de marktprijsformule (met reserveringsplicht) van de laatste en omdat er een goede verbinding moet blijven tussen Zeeland, Brabant, Gelderland via Breda/Roosendaal naar België.

Kort na de start van de V250-trein bleken er zich problemen voor te doen met de trein. Op 17 januari 2013 besloten NS en NMBS de V250-trein uit dienst te nemen. 2013 zal daarom voor een groot deel in het teken staan van het bieden van oplossingen voor de reizigers tussen Nederland en België. NS en de consumentenorganisaties zijn hierover in intensief dialoog.

THEMASESSIES IN 2012

De leden van het Locov bespreken diverse onderwerpen in themasessies. Dit zijn expertbijeenkomsten waar partijen informeel, vertrouwelijk en gedetailleerd zaken kunnen bespreken. De themasessies zijn een belangrijke inhoudelijke voorwaarde voor de kwaliteit van de formele advisering van de consumentenorganisaties aan het ministerie van Infrastructuur en Milieu, NS Reizigers, ProRail en HSA/NS Hispeed. De onderstaande themasessies hebben in 2012 plaatsgevonden:

NS Reizigers

17 januari	Consumentenportfolio i.v.m. OV-Chipkaart
1 maart	Dienstregeling 2013 NS Reizigers
27 maart	Vervolgsessie dienstregeling 2013 NS Reizigers
24 april	Maandoverleg OV-Chipkaart
8 mei	Klantendashboard NS Reizigers
9 mei	Programma Hoogfrequent Spoor en 'Robuust Spoor'
23 mei	Reizigershandvest NS
25 mei	Maandoverleg OV-Chipkaart
20 juni	Extra overleg OV-Chipkaart met CG-Raad en Viziris
9 juli	Maandoverleg OV-Chipkaart
9 juli	Detailuitwerking dienstregeling 2013 NS Reizigers
31 juli	Vervolgsessie detailuitwerking dienstregeling 2013 NS Reizigers
3 september	Klantoordelen
11 september	Ingelaste sessie OV-Chipkaart n.a.v. advies consumentenorganisaties
19 september	Vervolgsessie OV-Chipkaart
4 oktober	Vervolgsessie klantoordelen
9 oktober	Maandoverleg OV-Chipkaart
12 oktober	Winterweercriteria aanpassen dienstregeling
6 november	Maandoverleg OV-Chipkaart
20 november	Dienstregeling NS Reizigers 2014
20 november	Werkbezoek Infoplus in Amersfoort
20 november	Bezoek aan het OCCR
12 december	Spoorwegveiligheid

Infrastructuur en Milieu

1 maart	Beheerconcessie spoor vanaf 2015
27 september	Lange Termijn Spooragenda
18 oktober	Vervoerconcessie hoofdrailnet vanaf 2015
19 december	Nadere invulling Vervoerconcessie hoofdrailnet vanaf 2015

HSA/NS Hispeed

17 januari	Dienstregeling 2013 HSA/NS Hispeed
16 april	Vervolgsessie dienstregeling 2013 HSA/NS Hispeed
11 juni	Vervoerprognoses richting België
12 oktober	Rit met de AnsaldoBreda V250-trein

ProRail

29 maart	Challenge sessie programma ProRail 2012-2015
9 mei	Toedeling spoorcapaciteit en onderhoud spoor: inzichten voor 2013
28 juni	Vervolgsessie toedeling spoorcapaciteit en onderhoud spoor voor 2013
1 juli	Beheerplan 2012
1 november	Vervolg challenge sessie programma ProRail 2012-2015

ADVIEZEN IN 2012

De consumentenorganisaties adviseren het ministerie van Infrastructuur en Milieu, NS Reizigers, ProRail en HSA/NS Hispeed gevraagd en ongevraagd over concessieafspraken en concrete uitvoeringsmaatregelen die van belang zijn voor de treinreiziger. Dit zijn onder andere wijzigingen in de dienstregelingen en dienstverlening van NS, de toegankelijkheid van de treinen, de kaartverkoop en de tarieven. Alhoewel de adviezen van de consumentenorganisaties niet bindend zijn, worden ze in een aantal gevallen grotendeels overgenomen. Bij afwijking van het advies wordt hiervoor conform de wet altijd een motivering gegeven.

Hieronder staat een overzicht van de adviezen die de consumentenorganisaties in 2012 hebben uitgebracht.

ADVIEZEN CONSUMENTENORGANISATIES

Nr.	MAAND	AAN	ONDERWERP
1	Februari	NS Reizigers	Wijzigingen dienstregeling per 13 februari 2012
2	Maart	NS Reizigers	Basisuurpatronen dienstregeling 2013
3	April	NS Reizigers	Wijzigingen dienstregeling per 16 april 2012
4	Mei	IenM	Wensen en ideeën Beheerconcessie hoofdrailnet 2015
5	Augustus	NS Reizigers	Wijzigingen dienstregeling per 10 september 2012
6	Augustus	NS Reizigers	7 x 24 uuruitwerking dienstregeling 2013
7	Augustus	HSA	Dienstregeling Fyra per 10 september 2012
8	September	NS Reizigers	Herfstmaatregelen 2011
9	September	NS Reizigers	Afschaffen papieren vervoerbewijzen
10	September	NS Reizigers	Tarieven 2013
11	September	ProRail	Zienswijze consumentenorganisaties op concept Beheerplan 2013
12	Oktober	NS Reizigers	Zienswijze consumentenorganisaties op concept Vervoerplan 2012
13	November	HSA	Trajectonafhankelijke toeslag Fyra
14	November	NS Reizigers	Ontheffingen concessievereisten dienstregeling 2013
15	December	HSA	Opvattingen CO's over de treinverbindingen Nederland – België
16	December	HSA	Dienstregeling Fyra 2013

De integrale teksten van de bovenstaande adviezen, maar ook van de adviesaanvragen en de besluiten, kunt u vinden op www.locov.nl.

PLANNING ONDERWERPEN 2013

De onderstaande lijst van onderwerpen is een indicatieve planning voor het Locov. In de loop van 2013 kan de planning wijzigen.

OVERLEG NS REIZIGERS, MINISTERIE VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU, PRORAIL EN CONSUMENTENORGANISATIES

ONDERWERPEN	PLANNING 2013
Dienstregeling 2013: wijzigingsbladen dienstregeling	Hele jaar door
Dienstregeling 2014	Eerste, tweede en mogelijk derde kwartaal
Vervoerconcessie hoofdrailnet per 2015	Eerste, tweede en derde kwartaal
Beheerconcessie spoor per 2015	Eerste, tweede en derde kwartaal
Lange Termijn Spooragenda	Hele jaar door
Winterhard maken spoor	Hele jaar door
Vierde Spoorpakket EU	Wanneer opportuun
Railmap ERTMS	Tweede kwartaal
Reisinformatie: verbeteringen en actuele ontwikkelingen bespreken	Hele jaar door
OV-Chipkaart: stand van zaken en wijze van implementatie	Hele jaar door
Klantbeleid NS en serviceformules: jaarlijkse voortgangsbespreking	Tweede kwartaal
Vervoerplan 2014: zienswijzen consumentenorganisaties	Derde kwartaal, opstart in tweede kwartaal
Beheerplan 2014: zienswijze consumentenorganisaties	Derde kwartaal, opstart in tweede kwartaal
Sociale Veiligheid: jaarlijkse bespreking stand van zaken	Derde kwartaal
Tarieven 2014	Derde kwartaal

OVERLEG HSA/NS HISPEED, MINISTERIE VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU EN CONSUMENTENORGANISATIES

ONDERWERPEN	PLANNING 2013
Dienstregeling 2013: wijzigingen	Hele jaar door
Dienstregeling 2014	Eerste, tweede en derde kwartaal
Verbindingen met België	Hele jaar door
Beoordeling klanttevredenheid	Alle kwartalen
Tarieven 2014	Tweede en derde kwartaal

OPLOSSINGEN
SPOOR ROBUUST
INTERNATIONAAL
AMBITIES BEHEER
OV-CHIPKAART
DOELEN VERVOER
INFRASTRUCTUUR
MAATREGELLEN NS
ABONNEMENT
PLANNING TARIEF
GEBRUIKSGEMAK
MATERIEEL VISIE
HOGESNELHEID
HANZELIJN TREIN
VEILIGHEIDSEISEN
STATION REIZIGER
VERBINDINGEN
WINTERWEER TIJD
INTERCITYDIENST
WISSELS OVERLEG
THEMA'S 2013
WACHTEN ADVIES
VERBETERAANPAK
INNOVATIE BEWIJS
TOEGANKELIJK
V250-TREIN FYRA
DIENSTREGELING
PRORAIL SYSTEEM
BETROUWBAAR

• OPLOSINGEN •
• SPOOR • ROBUUST
• INTERNATIONAAL •
• AMBITIES • BEHEER
• OV-CHIPKAART •
• DOELEN • VERVOER
• INFRASTRUCTUUR
• MAATREGELEN • NS
• ABONNEMENT •
• PLANNING • TARIEF
• GEBRUIKSGEMAK •
• MATERIEEL • VISIE
• HOOGSNELHEID •
• HANZELIJN • TREIN
• VEILIGHEIDSEISEN
• STATION • REIZIGER
• VERBINDINGEN •
• WINTERWEER • TIJD
• INTERCITYDIENST •
• WISSELS • OVERLEG
• THEMA'S 2013 •
• WACHTEN • ADVIES
• VERBETERAANPAK
• INNOVATIE • BEWILJ
• TOEGANKELIJK •
• V250-TREIN • FYRA
• DIENSTREGELING •
• PRORAIL • SYSTEEM
• BETROUWBAAR •

THEMA'S 2013

In het Locov worden actuele en jaarlijks terugkerende onderwerpen besproken. De terugkerende onderwerpen, zoals de dienstregeling, het vervoerplan van NS, het beheerplan van ProRail, de service-rapportage van NS, de klant tevredenheidcijfers e.d., spreken voor zich. Actueel in 2013 is o.a. de verdere implementatie van de OV-Chipkaart, de vervoersconcessie voor het hoofdrailnet vanaf 2015, de beheerconcessie spoor vanaf 2015, de Lange Termijn Spooragenda en de spoorverbindingen met België. Hieronder wordt kort ingegaan op de actuele thema's.

Implementatie van de OV-Chipkaart bij NS

De OV-Chipkaart is al een aantal jaren te gebruiken bij NS. Sinds eind vorig jaar is de OV-Chipkaart het primaire kaartsysteem. NS heeft de ambitie om dit jaar de te starten met het sluiten van de toegangspoorten en dus de volledige overstap naar de OV-Chipkaart te maken. Om dit te realiseren moet NS nog een aantal probleempunten oplossen en diverse kaartsoorten en abonnementen 'verchippen' naar de OV-Chipkaart. Denk hierbij onder andere aan de poort-passage van reizigers vanuit het buitenland en het verchippen van het trajectabonnement.

NS betreft de consumentenorganisaties actief bij de stappen die worden gezet. De consumentenorganisaties kijken op hun beurt kritisch naar de vorderingen van NS Reizigers. Eerlijkheid, toegankelijkheid van de systemen, de kosten voor de reiziger en gebruikersgemak zijn hierbij richtinggevend. Uiteraard adviseren de consumentenorganisaties formeel over de omzetting van de kaartjes en abonnementen en andere aspecten rondom de OV-Chipkaart. Zij blijven kritisch over prijsverhoging die in diverse situaties optreedt en hechten aan een duaal betaalsysteem, met papieren kaartjes én de OV-Chipkaart. Bij dit alles is de samenwerking tussen NS en de andere spoorvervoerders op het gebied van tarieven en gebruik van de OV-Chipkaart een steeds belangrijker geworden aandachtspunt.

Vervoerconcessie personenvervoer hoofdrailnet per 2015

De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu wil het eindontwerp van de vervoerconcessie in het najaar bij de Tweede en Eerste Kamer voorhangen. Dit is noodzakelijk om de concessie begin 2015 daadwerkelijk te kunnen laten ingaan. Om dit te realiseren starten het ministerie en NS in 2013 met de nadere invulling van de vervoerconcessie. Leidend hierin is het programma van eisen, dat begin 2013 is vastgesteld. Het ministerie wil een aantal concessievoorwaarden aan NS aanscherpen. NS heeft al aangekondigd diverse verbeteringen in het dienstenaanbod door te willen voeren. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu betreft de consumentenorganisaties bij de nadere invulling van de concessie en vraagt hen in een later stadium formeel advies over het eindontwerp van de concessie. De vervoerconcessie wordt geacht op 1 januari 2015 in werking te treden, want op dat moment verloopt de huidige concessie.

Beheerconcessie spoor per 2015

De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu wil eind dit jaar of begin volgend jaar de nieuwe beheerconcessie voor de hoofdspoorweginfrastructuur (hswi) aan ProRail gunnen. Dat betekent dat de concessie in 2013 nader moet worden uitgewerkt. Het ministerie betreft de consumentenorganisaties bij deze nadere uitwerking van de nieuwe concessie. Op een vroeg tijdstip oog houden voor de belangen van de reiziger leidt volgens het ministerie tot een kwalitatief betere beheerconcessie. De consumentenorganisaties in het Locov adviseren naar verwachting eind 2013 formeel over de conceptconcessie. De beheerconcessie moet op 1 januari 2015 van kracht zijn.

Lange Termijn Spooragenda

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu is medio 2012 gestart met het opstellen van een Lange termijnagenda Spoor. Met de spooragenda wil het ministerie de visie, ambities en doelen voor het spoor tot en met 2028 uiteenzetten en nader uitwerken. De agenda is nauw verbonden met de nieuwe vervoer- en beheerconcessies voor het spoor. De agenda en de concessies moeten inhoudelijk goed op elkaar aansluiten. Dit betekent dat het ministerie in 2013 vaart maakt met de nadere invulling van de agenda.

In 2013 wil het ministerie alle geplande spoorprogramma's en projecten herijken. Dit om de programma's en de projecten goed aan te laten sluiten op de agenda en de nieuwe concessies.

Voor de herijking stelt het ministerie in samenwerking met de belanghebbenden een afwegingskader op.

Daarnaast heeft het ministerie ProRail en NS gevraagd een nieuw sturingsarrangement op te stellen voor de spoorsector. Dit om het samenspel van infrastructuur, materieel, personeel, het logistieke plan en de be- en bijsturing op termijn te optimaliseren. Dit moet leiden tot een meer robuuste treindienst, welke minder gevoelig is voor verstoringen.

Tot slot analyseert het ministerie de implicaties van de nieuwe concessies en de Lange Termijn Spooragenda op de ordening van de spoorsector.

Bij de verdere invulling van de agenda betreft het ministerie nadrukkelijk alle belanghebbenden binnen de spoorsector, waaronder ook de consumentenorganisaties in het Locov.

HSL-Zuid en de verbindingen met België

Op 17 januari is de dienst van de Fyra Internationaal met de V250-treinen van AnsaldoBreda stopgezet. De oorzaak hiervan was een beschadiging aan de onderkant van een trein vanwege ijsophoping op het spoor.

NS heeft een Taskforce Fyra ingesteld, die alle activiteiten gerelateerd aan de V250 en de reguliere treinverbinding tussen Nederland en België aanstuurt. De Taskforce kent drie werkstromen.

- *De eerste werkstroom* richt zich op materieel en infrastructuur en omvat alle technische vraagstukken met betrekking tot de V250, de beveiliging en communicatie tussen de baan en de trein (ERTMS) en de prestaties van de infrastructuur sec. Binnen deze werkstroom wordt momenteel een technisch onderzoek naar de V250-trein uitgevoerd. Het Britse adviesbureau Mott MacDonald is aangesteld voor een onafhankelijke second opinion. Deze onderzoeken moeten duidelijkheid gaan bieden of en wanneer de Fyra V250 weer kan gaan rijden.
- *De tweede werkstroom* richt zich op de markt- en klantanalyses, het daaruit volgende vervoersaanbod en de wijze waarop de V250-treindiensten mogelijk hersteld kunnen worden. Ook wordt de beschikbaarheid van alternatief materieel onderzocht. Deze werkstroom heeft de tijdelijke Intercity Den Haag – Brussel gerealiseerd.
- *De derde werkstroom* betreft de door de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu gevraagde evaluatie waarin de gehele introductie van de V250 naar Brussel (vanaf de aanbesteding van het materieel) stap voor stap wordt geanalyseerd.

Door het opheffen van de Beneluxtrein in december 2012 en het stopzetten van de Fyra Internationaal in januari is het aantal treinverbindingen tussen Nederland en België drastisch teruggelopen. In februari is een tijdelijke Intercitydienst Den Haag HS – Brussel gestart, welke inmiddels acht keer per dag rijdt. Volgens de consumentenorganisaties moet deze verbinding naar minimaal zestien keer per dag.

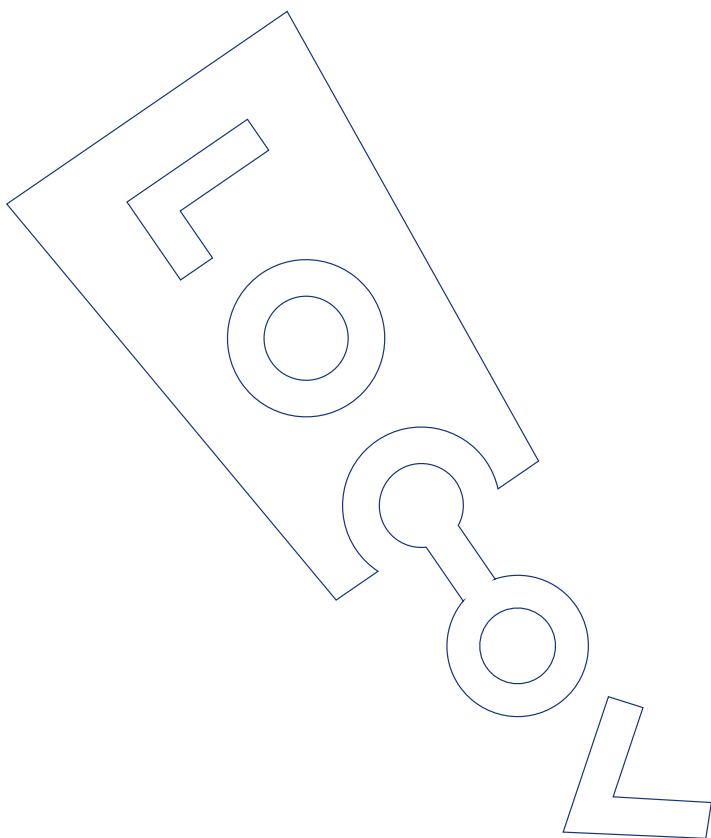
In de loop van 2013 moet er meer duidelijkheid komen over de toekomstige spoorverbindingen met België. Begin juni 2013 heeft NS het voornemen uitgesproken om de V250-trein niet af te nemen van fabrikant AnsaldoBreda. Uit het onderzoek van de Taskforce Fyra en de second opinion van Mott MacDonald heeft NS moeten concluderen dat de technische gesteldheid van de V250-treinen en het ontbreken van zicht op oplossingen onvoldoende vertrouwen biedt in herstel van de treinen. De V250-trein is in die zin niet voldoende betrouwbaar om een robuuste dienstregeling mogelijk te maken.

NS heeft hierop aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu oplossingen aangedragen voor herstel van de treinverbindingen tussen Nederland en België. Dit voorstel is in drie varianten uitgewerkt. In de meest uitgebreide versie kan reizigers een palet aan reismogelijkheden worden aangeboden.

Ook de tijdelijke intercity Den Haag HS – Brussel maakt onderdeel uit van het voorstel. NS zal de frequentie van deze dienst in het najaar verhogen naar tien keer per dag en daarna verhogen naar zestien keer per dag (in 2014).

De komende maanden gaat NS in gesprek met de consumentenorganisaties voor het uitwerken van de varianten. De consumentenorganisaties zien de treinverbindingen met België niet alleen als een technisch, maar ook als een commercieel probleem.

De belangrijke bevolkingsconcentraties aan weerszijden van de grens vragen dringend om betrouwbare en laagdrempelige verbindingen per spoor. De verwezenlijking daarvan is zeer urgent.

DE DEELNEMERS

Voorzitter

Mevrouw P.C. Krikke

Consumentenorganisaties

ANWB	De heer N. van Unnik De heer J. Weegink (tot februari 2013)
CG-Raad	De heer J.J. Homan
Consumentenbond	De heer B. van Willigenburg
CSO	De heer J. Brinkers (Unie IKBO) De heer K. Wierda (PCOB)
Fietsersbond	De heer W. Bot
ROVER	De heer A. Kruijt De heer T. Boric De heer C. Vonk
LSVb	De heer F. Bos De heer T. Douma (tot januari 2013)

Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Directie Spoorvervoer

Mevrouw B. Gijsbers
De heer J. Landa

NS Reizigers

Mevrouw I. Thijssen
Mevrouw B. Bügel (tot maart 2013)
De heer H. Peters
Mevrouw S. van Steenbergen

HSA/NS Hispeed

Mevrouw M. Kaper
Mevrouw S. van Steenbergen

ProRail

De heer P. Kraaijeveld
Mevrouw A.M. van den Bos

Secretariaat Locov

De heer A. Frerichs

HET LOCOV

Taken en organisatie

Kerntaken van het Locov zijn informatie-uitwisseling, overleg en advies tussen consumentenorganisaties enerzijds en het ministerie van Infrastructuur en Milieu, NS Reizigers, HSA/NS Hispeed en ProRail anderzijds. Al deze partijen zijn lid van het Locov.

Onderwerp van bespreking is het openbaar vervoer per trein, waarover het ministerie van Infrastructuur en Milieu afspraken maakt met vervoerders NS en HSA en infrastructuurbeheerder ProRail. De focus ligt met name op de door de vervoerder en beheerder voorgenomen maatregelen met effect op de treinreiziger en de concessies waaronder zij opereren. De consumentenorganisaties behartigen in het Locov de belangen van die reiziger. NS en IenM voldoen binnen het Locov aan hun wettelijke verplichting (Wp2000 art. 27, 27a, 28, 31 en 32, tweede lid sub a) om te overleggen met en advies te vragen aan consumentenorganisaties. ProRail kent deze wettelijke verplichting niet, maar handelt wel in de geest van deze verplichting. Als er binnen het Locov sprake is van een advies, dan is dat een advies van een aantal leden (de consumentenorganisaties) aan een ander lid (NS, ProRail of IenM). Het is dus niet zo dat 'het Locov' adviseert, want dan zou NS, ProRail of IenM mede zichzelf adviseren.

De voorzitter en de leden worden benoemd door de minister van Infrastructuur en Milieu. De voorzitter en het secretariaat zijn onafhankelijk. Het secretariaat, dat de partijen in het Locov ondersteunt en adviseert, is ondergebracht bij de Directie Participatie van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. De noodzakelijke kosten voor het functioneren van het Locov komen ten laste van het ministerie.

In 2012 hebben de consumentenorganisaties zes keer vergaderd met NS Reizigers, ProRail en met het ministerie van Infrastructuur en Milieu en vier keer met HSA/NS Hispeed, het ministerie en ProRail. In de formele bijeenkomsten zijn onder andere de actuele thema's besproken, de adviesprocedures formeel afgehandeld en is de agenda bepaald voor de komende periode. Er vond niet alleen regulier formeel overleg plaats, maar ook veel informeel overleg in zogenaamde 'themasessies'. Dat is met name het geval bij onderwerpen die specialistische kennis veronderstellen en/of teveel omvattend zijn om binnen een reguliere vergadering te behandelen. In een Locov-themasessie wordt uitvoerig gesproken over één onderwerp, terwijl in een formele Locov-vergadering diverse onderwerpen relatief kort aan de orde komen.

In 2013 worden ten minste zeven formele bijeenkomsten voorzien, waarvan er één gereserveerd wordt voor de bespreking van het concept Vervoerplan 2014 van NS en het concept beheerplan 2014 van ProRail.

Een Locov vergadering kent verschillende onderdelen. Het start met een vooroverleg van de consumentenorganisaties. In het vooroverleg nemen de consumentenorganisaties tijd voor gezamenlijke inhoudelijke afstemming. Na het vooroverleg vindt de vergadering met de consumentenorganisaties, NS Reizigers, ProRail en het ministerie van Infrastructuur en Milieu plaats. Tot slot vergaderen de consumentenorganisaties, ProRail en het ministerie van Infrastructuur en Milieu met HSA/NS Hispeed.

